

Autor: Mirosław Galikowski

TEST PRZED PRÓBNĄ MATURĄ 2008

**PRZYKŁADOWY
ARKUSZ EGZAMINACYJNY
Z FIZYKI I ASTRONOMII**

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy: 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1–19). Ewentualne braki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać z ołówka, gumki (wyłącznie do rysunków) oraz linijki.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **50 punktów**.

OPERON

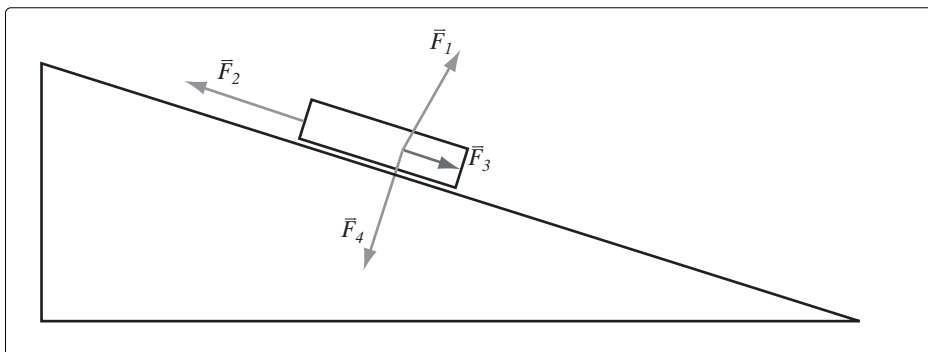
WYDAWNICTWO PEDAGOGICZNE

ZADANIA ZAMKNIĘTE

W zadaniach od 1 do 10 wybierz i zaznacz w karcie odpowiedzi jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 1. (1 pkt)

Na rysunku przedstawiono ciało znajdujące się na równi pochyłej.

Wybierz odpowiedź zawierającą wszystkie siły działające na ciało.

- A. $\vec{F}_1, \vec{F}_2, \vec{F}_4$
- B. $\vec{F}_2, \vec{F}_4, \vec{F}_3, \vec{F}_1$
- C. $\vec{F}_3, \vec{F}_4, \vec{F}_2$
- D. $\vec{F}_4, \vec{F}_3, \vec{F}_1$

Zadanie 2. (1 pkt)

Dwie kulki pingpongowe pokryte folią aluminiową powieszono na dwóch nieprzewodzących nitkach, tak jak przedstawiono na rysunku.

Kulkę A naładowano ładunkiem ujemnym. Wybierz prawidłową obserwację.

- A. Kulki pozostaną na miejscu, ponieważ jedna jest naładowana, a druga obojętna elektrycznie.
- B. Kulki pozostaną na miejscu, gdyż ładunek ujemny z kulki A odepchnie w miejscu zetknięcia z kulką B ładunek ujemny. W miejscu zetknięcia na kulkach będą ładunki o przeciwnych znakach.
- C. Kulki rozchylą się, ponieważ ładunek ujemny rozprzestrzeni się na obu kulkach, a jak wiemy ładunki jednoimienne odpychają się.
- D. Wszystkie odpowiedzi są fałszywe.

Zadanie 3. (1 pkt)

Janek nosi okulary o zdolności skupiającej 5 dioptrii. Długość ogniskowej soczewek tych okularów wynosi:

- A. 0,2 m
- B. 50 cm
- C. 5 mm
- D. 0,2 cm

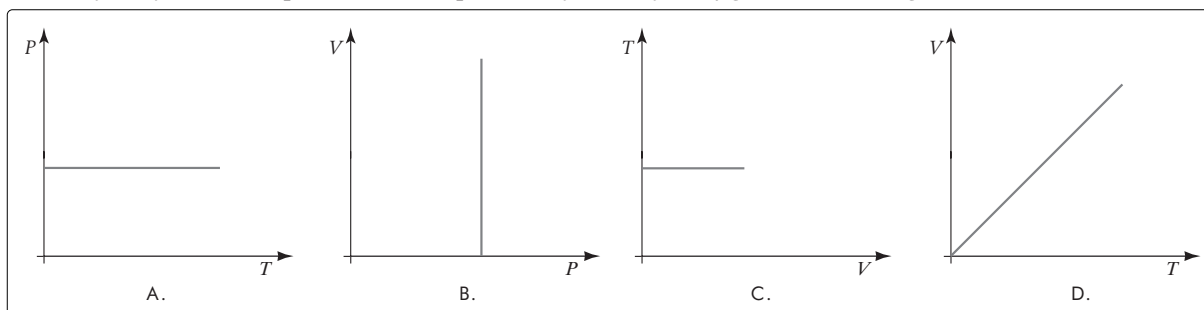
Zadanie 4. (1 pkt)

Światło posiada dwoistą naturę. O falowych właściwościach światła świadczą zjawiska:

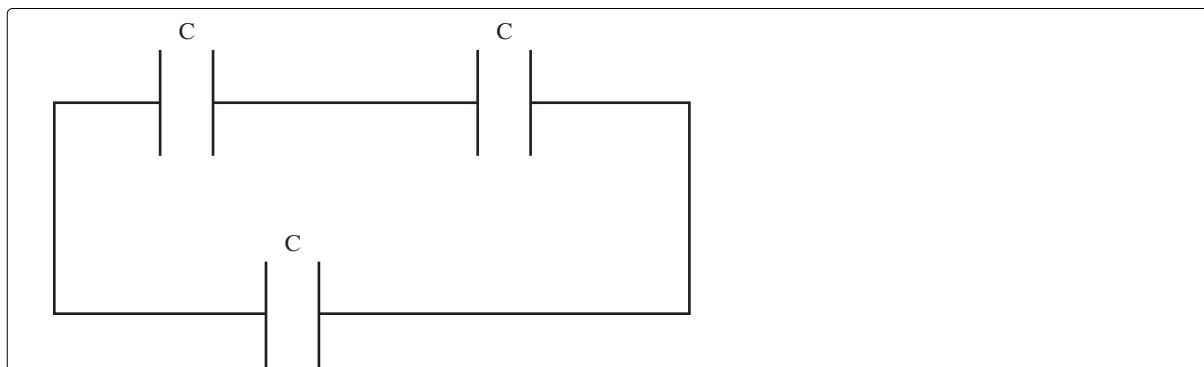
- A. interferencji, polaryzacji i Comptona
- B. dyfrakcji, fotoelektryczne oraz interferencji
- C. Comptona, fotoelektryczne i polaryzacji
- D. interferencji, polaryzacji oraz dyfrakcji

Zadanie 5. (1 pkt)

Na którym wykresie nie przedstawiono przemiany izobarycznej gazu doskonałego?

Zadanie 6. (1 pkt)

Trzy kondensatory połączono według załączonego schematu.

Całkowita pojemność układu kondensatorów wynosi:

- A. $3C$
- B. $\frac{3}{2}C$
- C. $\frac{2}{3}C$
- D. $0,5C$

Zadanie 7. (1 pkt)

W ścianę budynku, prostopadle do jej powierzchni, uderza piłeczka tenisowa i odbija się od niej sprężysto bez strat energii. Jeżeli przez p oznaczymy pęd początkowy piłeczki, to zmiana pędu po odbiciu od ściany wyniesie:

- A. p
- B. $2p$
- C. $-p$
- D. 0

Zadanie 8. (1 pkt)

Kulkę o masie 0,002 kg zawieszono na sprężynie o współczynniku sprężystości $k = 20 \frac{\text{N}}{\text{m}}$ i wprowadzono w drgający ruch harmoniczny. Drgająca na sprężynie kulka mija położenie równowagi z prędkością $15 \frac{\text{m}}{\text{s}}$. Amplituda drgającej na sprężynie kulki wynosi:

- A. 20 cm
- B. 15 cm
- C. 35 cm
- D. nie można ustalić

Zadanie 9. (1 pkt)

Praca wyjścia to:

- A. praca niezbędna do tego, aby z ogniwa popłynął prąd elektryczny
- B. praca potrzebna do wybicia fotonów z powierzchni metalu przez padające elektrony
- C. minimalna wartość energii potrzebna do uwolnienia elektronu z powierzchni metalu
- D. energia padających fotonów w zjawisku fotoelektrycznym

Zadanie 10. (1 pkt)

Silnik Carnota ma chłodnicę o temperaturze 500 K oraz grzejnik o temperaturze 800 K. Sprawność tego silnika wynosi:

- A. 0,375
- B. 0,625
- C. około 0,38
- D. około 0,61

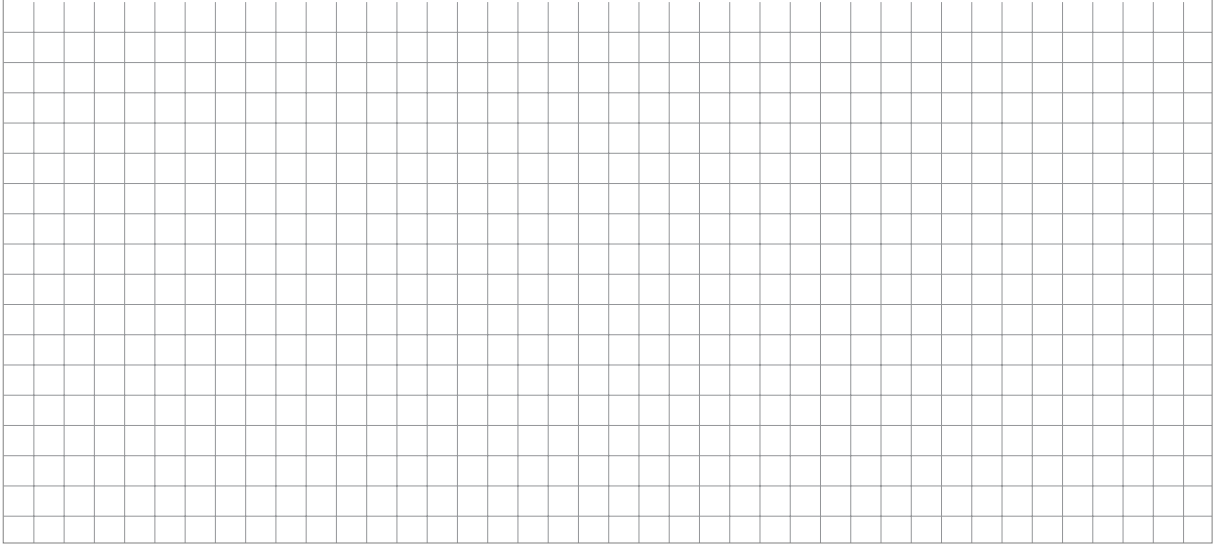

Zadanie 12. Kulka (6 pkt)

Kulka o masie 100 g porusza się w płaszczyźnie pionowej po okręgu o promieniu 0,5 m z częstotliwością 5 Hz.

12.1. (3 pkt)

Oblicz napięcie nitki, do której przytwierdzona jest kulka, gdy kulka znajduje się w najniższym punkcie toru.

12.2. (3 pkt)

Oblicz napięcie nitki, do której przytwierdzona jest kulka, gdy znajduje się ona w najwyższym punkcie toru.

Zadanie 13. Piec (2 pkt)

W niektórych domach stosuje się jeszcze do ogrzewania piece kaflowe. Podstawowym budulcem takiego pieca są cegły szamotowe. Zakładając, że piec zbudowany jest z 250 cegieł o masie 4 kg każda, oblicz, ile ciepła odda ten piec otoczeniu, stygnąc od 80°C do 30°C ? Ciepło właściwe cegły wynosi $850 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{K}}$.

Zadanie 14. Zegar (6 pkt)

Zegar ścienny, którego chód regulowany jest wahadłem sekundowym, wskazuje na Ziemi dokładny czas. Zakładamy, że wahadło zegara jest wahadłem matematycznym.

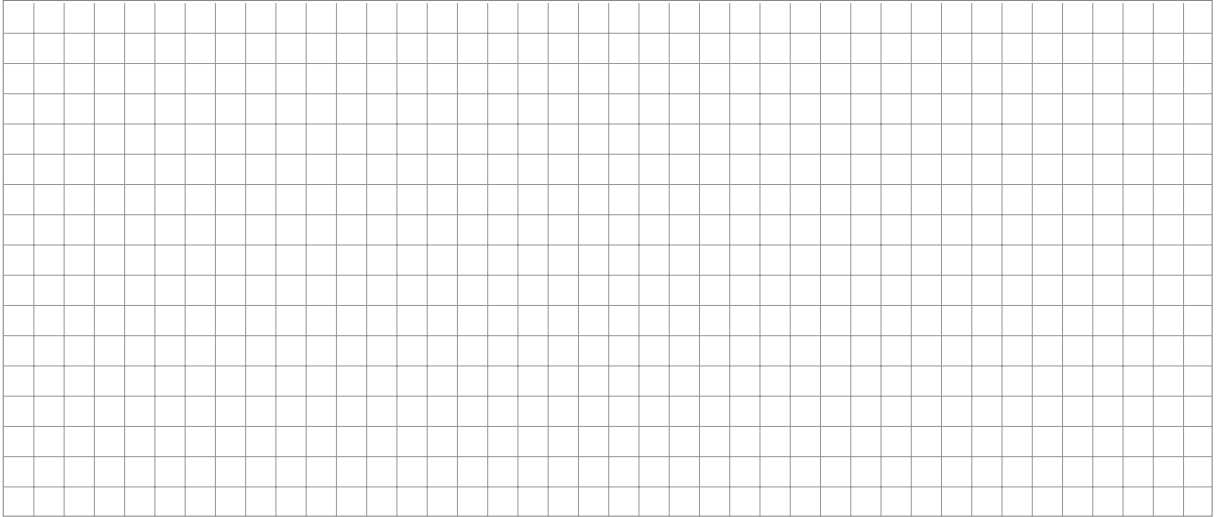
14.1. (1 pkt)

Oblicz długość wahadła tego zegara.

14.2. (2 pkt)

Zegar przeniesiono na Księżyc. Wykonaj odpowiednie obliczenia pokazujące, czy zegar będzie się spóźniał, czy się spieszył. Przyspieszenie grawitacyjne na Księżycu ma wartość $g_K = \frac{1}{6}g$, gdzie $g \approx 10 \frac{m}{s^2}$.

14.3. (1 pkt)

Wyznacz poprawkę godzinową dla tego zegara po przeniesieniu go na Księżyc.

14.4. (2 pkt)

Co trzeba zrobić, aby wskazania zegara na Księżycu były dokładne?

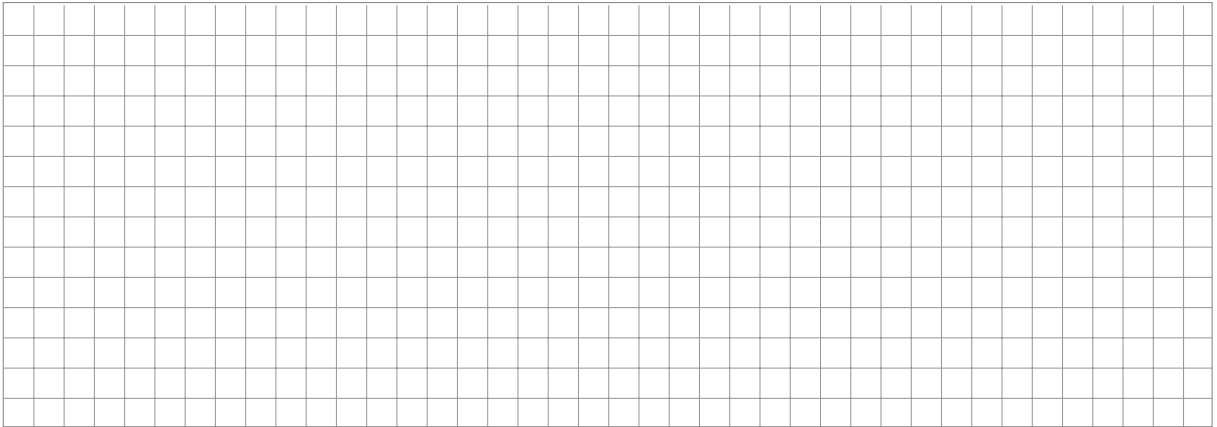

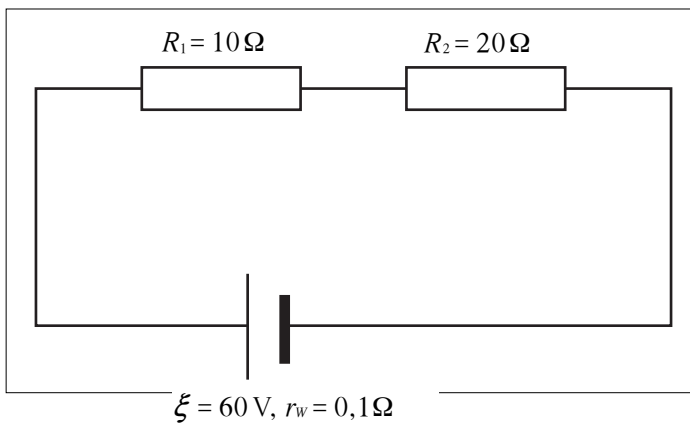

16.2. (2 pkt)

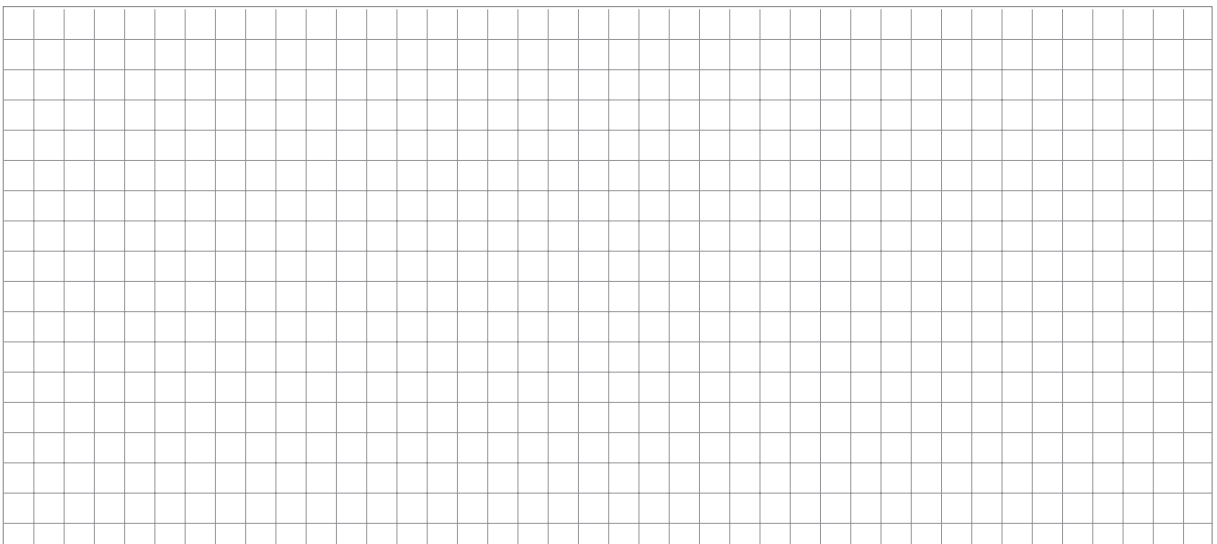
Silnik cieplny w ciągu jednego cyklu wykonał pracę 4 kJ, przekazując w tym czasie do chłodnicy energię 20 kJ. Oblicz sprawność tego silnika.

Zadanie 17. Oporniki (4 pkt)

Dwa oporniki połączone szeregowo i do takiego układu przyłożono ogniwo.

17.1. (2 pkt)

Jakie będzie natężenie prądu płynącego w tym obwodzie?

Zadanie 19. Rezonans (3 pkt)

Obwód odbiornika jest zbudowany z cewki o indukcyjności $3 \cdot 10^{-5}$ H i kondensatora o zmiennej pojemności. Jaka powinna być pojemność kondensatora, aby odbierać fale radiowe o długości 25 m?

